

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2To/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 9517100011
Dátum vydania rozhodnutia: 19.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9517100011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Dany Wänkeovej, v trestnej veci obžalovaného Mgr. W. Š. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. januára 2022 v Bratislave, o odvolaní prokurátorky Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 11. mája 2021, sp. zn. 2T/3/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 11. mája 2021, sp. zn. 2T/3/2021, sa zrušuje.

Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec sa vracia súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred súdom I. stupňa

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej aj „prvostupňový súd“) z 11. mája 2021, sp. zn. 2T/3/2021, bol obžalovaný Mgr. W. Š. podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 24. januára 2017, č. k. VII/1 Gv 94/15/1000-73, pre skutok obžalobou právne kvalifikovaný ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že

v presne nezistenom čase koncom augusta 2015 ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „príslušník ZVJS“), služobne zaradený na výkon služby ako referent v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice - Šaca (ďalej len „ÚVTOS Košice - Šaca“), preniesol do priestorov ÚVTOS Košice - Šaca nepovolený predmet, a to MP3 prehrávač zn. Thomson spolu s príslušenstvom, ktorý

následne odovzdal odsúdenému W. Š. za sľúbený úplatok v presne nezistenej výške okolo 100,- € až 150,- €, počas prehliadky dňa 14. septembra 2015 MP3 prehrávač bol u odsúdeného W. Š. nájdený, čím obvinený svojím konaním porušil povinnosti „príslušníka ZVJS“ podľa § 6 ods. 1 Zákona č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.

V odôvodnení tohto rozsudku Špecializovaný trestný súd poukázal na to, že z odôvodnenia uznesenia o vznesení obvinenia Mgr. W. Š. zo dňa 7. marca 2016 vyplýva, že na predmetnú trestnú vec sa vzťahuje začatie trestného stíhania uznesením vyšetrovateľa zo 7. mája 2015, a to napriek tomu, že Mgr. W. Š. mal skutok spáchať v presne nezistenom čase koncom augusta 2015. Je zrejmé, že uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané niekoľko mesiacov pred samotným spáchaním skutku. Z aktuálnej rozhodovacej praxe vyplýva, že použiteľnosťou takéhoto uznesenia o začatí trestného stíhania na následne spáchané skutky sa zaoberalo trestnoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 23. septembra 2019 pod Tpj 47/2019, pričom bolo prijaté stanovisko S 33/2019 (relevantné právne vety v bodoch I a IV).

Na rozdiel od postupov použitých vo fáze trestného konania „pred začatím trestného stíhania“, ktoré sa môžu týkať podozrenia zo spáchania skutku v minulosti alebo (aj) takého predpokladu do budúcnosti, uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 a 3 Trestného poriadku môže vyvolať účinky podľa ods. 5 naposledy označeného ustanovenia, len ak sa vzťahuje na skutok (vrátane čiastkového útoku doposiaľ páchaného pokračovacieho trestného činu v zmysle § 10 ods. 16 Trestného poriadku), ktorý sa už stal (bol dokonán nastaním následku); to platí aj ak po dokonaní naďalej pretrváva páchanie trvajúceho trestného činu udržiavaním protiprávneho stavu (s limitom prerušenia jednoty hmotnoprávneho, resp. kvalifikačného skutku podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona). Ak trestný čin nebol alebo doposiaľ nie je dokonáný, môže byť trestné stíhanie začaté aj pre prípravu zločinu alebo pokus úmyselného trestného činu, keďže tieto vývojové štádiá sú (už) kvalifikovateľné ako trestný čin.

Pri vznesení obvinenia rovnako musí byť podľa Špecializovaného trestného súdu daný retrospektívny pohľad na spáchaný skutok, okrem toho sa navyše vyžaduje opis skutku už na úrovni jeho vecnej a časopriestorovej nezameniteľnosti s iným skutkom a (v rovine dôvodného podozrenia) aj identifikácia osoby páchatelia (oproti voľnejšiemu opisu skutku pri začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 3 Trestného poriadku a len rámcovému zameraniu podozrenia pri použití dôkazných postupov pred začatím trestného stíhania).

Pri posudzovaní zákonnosti a procesných účinkov rozhodnutia, návrhu na rozhodnutie alebo postupu v konaní je relevantný vecný obsah predmetu dotknutého prieskumu, nie formálne označenie jeho názvu a právneho podkladu.

Vzhľadom na to, že v predmetnej trestnej veci sa obžalovaný Mgr. W. Š. mal dopustiť iba jedného skutku, vyžadovalo sa podľa Špecializovaného trestného súdu formálne začatie trestného stíhania. Za zákonný spôsob nemožno považovať uznesenie, ktoré všeobecne pokrýva obdobnú trestnú činnosť, ale za obdobie predchádzajúce spáchaniu skutku. Ustanovenie § 199 ods. 3 Trestného poriadku výslovne vyžaduje opis okolností (aspoň vo všeobecnej rovine, za ktorých ku skutku došlo). Z toho vyplýva záver, že na začatie trestného stíhania sa vyžaduje skoršie konanie v rozpore s Trestným zákonom.

Z tohto dôvodu v tejto trestnej veci nemožno podľa Špecializovaného trestného súdu vychádzať z uznesenia o začatí trestného stíhania zo 7. mája 2015. Vo veci bolo potrebné vydať nové uznesenie vzťahujúce sa na predmetnú trestnú činnosť, za ktorú bol Mgr. W. Š.G. v konečnom dôsledku odsúdený, prípadne začať trestné stíhanie iným spôsobom upraveným v ustanovení § 199 ods. 1 Trestného poriadku alebo v ustanovení § 206 ods. 2 Trestného poriadku.

V dôsledku tohto nesprávneho postupu orgánov činných v trestnom konaní došlo podľa Špecializovaného trestného súdu k porušeniu ustanovení § 199 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, ktoré následne mohli ovplyvniť účinnosť ďalších, v tejto veci vykonaných úkonov, a to najmä uznesenie o vznesení obvinenia, ktorému v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku musí predchádzať začatie

trestného stíhania, resp. k obom úkonom musí dôjsť najneskôr v rovnaký deň.

Nevydanie uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku však nemusí bezvýhradne znamenať, že trestné stíhanie nezačalo. Ak by uznesenie o vznesení obvinenia splňalo obsahové náležitosti podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku, vyvolalo by účinky začatia trestného stíhania podľa § 206 ods. 2 Trestného poriadku, keď ide o spojenie vznesenia obvinenia a začatia trestného stíhania v jednom rozhodnutí, a to napriek tomu, že uzneseniu o vznesení obvinenia nepredchádzalo začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku. Od tohto okamihu by sa potom posudzovala použiteľnosť dôkazov.

Opomenutím riadneho začatia stíhania došlo k porušeniu práv obžalovaného Mgr. W. Š., lebo popiera základnú zásadu stíhania len zo zákonných dôvodov v zmysle § 2 ods. 1 Trestného poriadku.

Z rozhodovacej praxe podľa Špecializovaného trestného súdu vyplýva, že závery trestnoprávneho kolégia zo dňa 23. septembra 2019 sa aplikujú ďaleko do minulosti pred prijatým stanoviskom.

Na základe vyššie uvedeného Špecializovaný trestný súd dospel k záveru, že ide o neodstrániteľnú procesnú vadu konania od samého začiatku, preto rozhodol, že v tejto veci nebolo zákonným spôsobom dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

II.

Odvolyvanie

a vyjadrenie k nemu

Proti tomu rozsudku podala odvolanie prokurátorka Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka“) písomným podaním z 12. mája 2021 čo do výroku o vine a treste v neprospech obžalovaného, konkrétne čo do výroku o oslobodení obžalovaného podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby. Podané odvolanie prokurátorka odôvodnila písomným podaním zo 7. júla 2021, v ktorom uviedla, že s rozhodnutím prvostupňového súdu sa nemožno stotožniť, pričom poukázala na to, že v čase podania obžaloby nebolo prijaté stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 47/2019 z 23. septembra 2019, ktoré sa zaoberalo použiteľnosťou uznesenia o začatí trestného stíhania na následne spáchané skutky.

Poukázala taktiež na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozsudku sp. zn. 2 Tdov 1/2019 zo dňa 1. marca 2021, o tom, že nevydanie uznesenia o začatí trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku nemusí bezvýhradne znamenať, že trestné stíhanie nezačalo. Ako to vyplýva aj z bodu IV. vyššie označeného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. septembra 2019 jednotlivé úkony, postupy a rozhodnutia sa posudzujú podľa svojho obsahu. To znamená, že ak by uznesenie o vznesení obvinenia splňalo obsahové náležitosti podľa § 206 ods. 3 Trestného poriadku, vyvolalo by účinky začatia trestného stíhania v zmysle § 206 ods. 2 Trestného poriadku napriek tomu, že uzneseniu o vznesení obvinenia nepredchádzalo začatie trestného stíhania podľa § 199 Trestného poriadku. Tak ako je to vo vyššie uvedenom stanovisku kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvádzané, pri posudzovaní zákonnosti a procesných účinkov rozhodnutia, návrhu na rozhodnutie alebo postupu v konaní je relevantný vecný obsah predmetu dotknutého prieskumu, nie formálne označenie jeho názvu a právneho podkladu, teda posúdenie rozhodnutia podľa skutočného obsahu. Nie je chybou vyvolávajúcou negatívne prieskumné závery len nedostatok označenia názvu rozhodnutia.

Prokurátorka je toho názoru, že uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku Mgr. W. Š. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ČVS:PPZ-344/NKA-PK-VY2015 zo 7. marca 2016 splňa všetky obsahové náležitosti v zmysle § 206

ods. 2 Trestného poriadku, aj keď nebolo označené aj ako uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Spis spolu s podaným odvolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 3. augusta 2021.

III.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Trestného poriadku zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku a zistil, že odvolanie prokurátora odôvodňuje zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Špecializovaný trestný súd napadnutý rozsudok odôvodnil v podstate citáciou časti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 1. marca 2021, sp. zn. 2 TdoV 1/2019 a následným konštatovaním, že opomenutím riadneho začatia trestného stíhania došlo k porušeniu práv obžalovaného, pričom ide o neodstrániteľnú procesnú vadu konania od samého začiatku.

Špecializovaný trestný súd sa však v napadnutom rozsudku nevysporiadal so záväzným pokynom najvyššieho súdu uvedeným na str. 13 rozsudku z 1. marca 2021, sp. zn. 2 TdoV 1/2019, v ktorom najvyšší súd uviedol: „Úlohou súdu prvého stupňa bude dôsledné vyrovnanie sa s okolnosťou, či došlo k účinnému začatiu trestného stíhania, od akého okamihu, ako aj s na to nadväzujúcim posúdením použiteľnosti dôkazov vykonaných v prípravnom konaní (pred/po začatí trestného stíhania).“

Hoci Špecializovaný trestný súd na str. 5 cituje IV. bod stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, prijatého 23. septembra 2019 pod sp. zn. Tpj 47/2019, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 33, roč. 2019, v rozsudku sa už závermi uvedenými v tomto bode nezaobera a ani ich neaplikuje vo vzťahu k predmetnej veci.

Z tohto dôvodu bude úlohou Špecializovaného trestného súdu po vrátení veci na nové prejednanie a rozhodnutie dôsledne sa vysporiadať so záväzným právnym názorom uvedeným v rozsudku najvyššieho súdu z 1. marca 2021, sp. zn. 2 TdoV 1/2019, keďže naň v napadnutom rozsudku nereflektoval a následne vo veci opätovne rozhodnúť.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.